

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۲/۱۷

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت سی و سوم)

مصر Egypt

(قسمت اول)

نام اختصاری: EG

نام رسمی: جمهوری عربی ایجبت Arab Republic of Egypt

نام جهانی: ایجبت Egypt

نام محلی: جمهوریت مصر العربی Jumhuriyat Misr al Arabiyah

نوت: نام انگلیسی این کشور از نام قدیمی یونانی آن که Aigyptos میباشد گرفته شده است. نام عربی آن برمیگردد به کلمه Misru که در زبان قدیمی Akkadian سرحد یا منطقه سرحدی معنی میدهد.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره شرقی، نیم کره شمالی. این کشور در کناره شمال شرقی براعظم افریقا، در کناره های مدیترانه Mediterranean Sea و بحیره سرخ Red Sea، بین طول البلد های شرقی 25° - 35° و عرض البلد های شمالی 22° - 32° موقعیت دارد.

مساحت: 1001450km² یا ۳۸۵۱۷۲ میل مربع (سی و ششمین کشور بزرگ جهان). خشکه 995450km² و آب 6000Kkm²

حدود اربعه:

شمال: بحیره مدیترانه،

شمالشرق: اسرائیل 225Km – Israel و نوار غزه (فلسطین) 11Km – Gaza Strip،

شرق: بحیره سرخ (بحر قلزم)،

غرب: لیبیا 1150Km – Libya،

مصر با خشکه 2689km و با آب 2450km سرحد دارد.

کوه ها: کاترین Catherine، زبیر Zubayr، ابو رومایل Abu Rumayl، ام شومار Umm Shumar، الخالا Al Khala، ریمحان Rimhan، ابو شجاره Abu Shajarah و الارزق Al Azraq.

قلل مرتفع: کاترین – 2642m، زبیر – 2634m، ابو رومایل – 2624m و ام شومار 2578m

دریاها: نیل Nile – 6671Km که 1530Km آن در خاک این کشور جریان دارد. آب این دریا ذریعه جویها و کانال ها، به 25000Kkm² رقبه مصر میرسد که باعث سرسبزی و حاصلات فراوان زراعتی میگردد.

اقلیم: مصر دارای دو گونه مناطق اقلیمی است. اول منطقه شمالی که بعلت نزدیک به بحیره مدیترانه و پایینترین بخش های دریای نیل، دارای اقلیم مدیترانه یی است. تابستان های این منطقه گرم و خشک و زمستان های آن سرد و مرطوب میباشدند. وزیدن بادهای موسمی خمسین در فصل خزان اندازه، حرارت و گرمی هوا را تا حدود ۴۰

د پانو شمیره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: د ليکنيزې بڼې پاڼوالې د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خير و لولئ

الی 45C⁰ بالا میبرد. در منطقه مرسی مطروح Marsa Matruh این منطقه اقلیمی، هر سال بطور متوسط 380mm، در اسکندریه 184mm و در قاهره 26mm باران میبارد.

دومین منطقه اقلیمی بسوی جنوب موقعیت دارد که هوای خشک و بسیار گرم دارد. این منطقه دارای کمترین میزان بارنده گی است که آنهم به فصل زمستان تعلق دارد. گرمی هوای این منطقه در طول یک سال از صفر تا 57C⁰ در حال تغییر است و بادهای خمسین نیز بالای این منطقه میوزد.

هوای این منطقه که اکثراً گرم است، گرد آلود نیز میباشد. سرعت این بادهای دارای خاک و گرد و غبار، گاه گاهی تا 140Km در ساعت نیز میرسد که زیان آور میباشند و خساراتی را به بار می آورد.

سایر خصوصیات جغرافیایی: به استثنای کناره های دریای نیل و سواحل مدیترانه، متباقی خاک مصر خاصاً سواحل بحیره سرخ را بیابان ها و تپه ها دربر گرفته است.

بیابان لیبیا Libyan Desert در مناطق غربی، نوبه Nubian Desert در جنوب، بیابان عربی Arabian Desert در مناطق شرقی و بیابان های سویز در شمال شرق، در شبه جزیره سینا موقعیت دارند.

دانشمندان جغرافیه خاک مصر را با در نظر داشت خصوصیات طبیعی آن به چهار حصه تقسیم میکنند:

الف - شبه جزیره سینا که بسوی شمال آن بحیره مدیترانه، بسوی شرق خلیج عقبه و بسوی غرب آن یک حصه خاک فلسطین و اسرائیل موقعیت دارد. این توتة خاک مصر آسیا و افریقا را باهم وصل میکنند.

ب - دره نیل که 33000Km² مساحت دارد که زمین های زراعتی وسیع و شهرهای کلان دارد و یکتعداد زیاد مردم در آن زنده گی میکنند.

ج - بیابان غربی (لیبیا) بسوی غرب دریای نیل، که نیم خاک مصر را در بر گرفته، دارای تپه های سنگی است و باشنده کم دارد.

د - بیابان شرقی یا بیابان عربی بسوی شرق دریای نیل موقعیت دارد. زمین آن برای کشت و زراعت مساعد نیست، اما دارای منابع تیل دارد و شماری از تاسیسات صنعتی مصر درین حوزه فعالیت میکنند.

کانال مهم و مشهور سویز که کار اعمار آن ده سال (۵۹ - ۱۸۶۸) را دربر گرفت، بحیره سرخ را با بحیره مدیترانه وصل نمود، اما شبه جزیره سینا را که در براعظم آسیا و در پهلوی اردن موقعیت دارد، از خاک اصلی مصر جدا نموده است. این کانال که در شمال شرق مصر و شمال غرب شبه جزیره سینا موقعیت دارد، 193.5Km طول دارد.

این کانال یک آبنا و گذرگاه جهانی است که سهولت های زیادی را برای رفت و آمد کشتی ها فراهم نموده است. قبل از اعمار کانال سویز، کشتی های تجارتی راه جنوب افریقا، میان اقیانوس های هند و اتلس راه های دور و درازی را میپیمودند و دریانوردان با تکالیف زیادی میان شرق و غرب در حال رفت و آمد بودند. کانال سویز یکی از منابع مهم عواید مصر است.

دریای نیل نیز اهمیت زیادی دارد. این دریای طولانی که از سودان و مصر عبور میکند، خاک مصر را به دو حصه شرقی و غربی تقسیم نموده است.

33.33% زمین های زراعتی این کشور که در شرق موقعیت دارند، توسط آب دریای نیل آبیاری میشود که به علت ترسبات دریا، از زمین های بسیار بارور و حاصلخیز جهان بحساب می آیند.

اسوان از بندهای بزرگ مصر و جهان است که کاسه آن حدود 5248Km² مساحت دارد. این بند در دهه ۱۹۶۰ به کمک مالی و تخنیکی اتحاد شوروی اعمار گردیده که بزرگترین منبع عواید مصر بحساب می آید. بند اسوان زمین های وسیع را سیراب نموده، انرژی برق تولید میکند و از سوی دیگر از طغیان آب دریای نیل نیز جلوگیری نموده است.

درحالیکه مصر کوه بلند و قابل یادآوری ندارد، اما مناطق شرقی و جنوب غربی این کشور را یک سلسله تپه ها و کوه های دارای ارتفاع کم پوشانیده اند.

منطقه پست قطاره Qattara Depression در شمال بیابان لیبیا موقعیت دارد، این منطقه 133m از سطح بحر پایین است و 20000Km² مساحت دارد.

بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه مصر از سطح بحر (قطاره) با ارتفاع 133m و مرتفع ترین آن (کاترین) است که 2629m ارتفاع دارد.

جغرافیای سیاسی - بشری:

پایتخت: قاهره Cairo. نفوس ۲۲/۱۸ میلیون نفر

نفوس: 111247248 (جولای - ۲۰۲۴).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس مصر قرار ذیل اند:

تراکم نفوس در 1km ²	۱۰۷/۶ نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	۲۷۹/۸ نفر
نفوس شهری	43%
نفوس دهاتی	57%
فیصدی شهری شدن	1.9% (۲۰۲۰ - ۲۰۲۵)
0 - 14 ساله	33.62% (مرد 18112550 و زن 16889155 نفر)
15-24 ساله	18.01% (مرد 9684437 و زن 9071163 نفر)
25 - 54 ساله	37.85% (مرد 20032310 و زن 19376847 نفر)
55 - 64 ساله	6.08% (مرد 3160438 و زن 3172544 نفر)
بالا تر از 65 ساله	4.44% (مرد 2213539 و زن 2411457 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.06 مرد/ زن
تناسب جنسیت الی 14 سالگی	1.06 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	1.06 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 25 - 54 سالگی	1.06 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 55 - 64 سالگی	1.08 مرد/ زن
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	0.89 مرد/ زن
تناسب جنسیت در کل نفوس	1.06 مرد/ زن
تولد در هزار نفر	۲۱,۴۶ نفر
مرگ و میر در هزار نفر	۴,۳۲ نفر
رشد سالانه نفوس	1.68%
مرگ میر در هزار طفل نوزاد	۱۷/۷ (پسران ۱۸/۶۹ و دختران ۱۶/۶۴)
اوسط عمر در کل نفوس	۷۴/۴۵ سال
اوسط عمر در مردان	۷۳/۲۶ سال
اوسط عمر در زنان	۷۵/۷۲ سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	۲/۸۸
اوسط سن مادران در زایمان اول	۲۲,۶
مرگ و میر زنان در هر ۱۰۰۰۰۰ تولد	۳۷ نفر

تقسیمات اداری: مصر ۲۷ ولایت Governorate دارد:

الدقهلیه Ad Daqahliyah، البحرااحمر (بحیره سرخ) Al Bahr al Ahmar، البحیره Al Buhayrah، الفیوم Al Fayyum، الغربیه Al Gharbiyah، الاسکندریه Al Iskandariyah، الاسماعیلیه Al Isma'iliyah، الغزه Al Jizah، المنوفیه Al Minufiyah، المنیا Al Minya، القاهره Al Qahirah، القلیوبیه Al Qalyubiyah، الاقصر Al Uqsar، الوادی الجدید Al Wadi al Jadid، السویس As Suways

د پانو شمیره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راوړئ. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له را لیرلو مخکي په ځیر و لولئ

الشرقيه Ash Sharqiyah، اسوان Aswan، اسيوط Asyut، بنى سويف Bani Suwayf، بور سيد Bur Sa'id، دميت Dumyat، جنوب سينا Janub Sina، كفر الشيخ Kafr ash Shaykh، مطروح Matruh، قنا Qina، شمال سينا Shamal Sina و سوهاج Suhaj.

شهرها:

الاسكندريه Alexandria، نفوس ۵۲۶۳۵۴۲ نفر،

غزه Giza، ۴۳۶۷۳۴۳ نفر،

شوبره الاقيومه Shubra al Khaymah، ۱۲۴۰۲۸۹ نفر،

بندر سعيد Port Said، ۷۸۰۵۱۵ نفر،

سويس Suez، ۶۹۹۵۴۱ نفر،

المنصوره Al Mansurah، ۶۲۱۹۵۳ نفر،

المحله الكبرا Al Mahallah al Kubra، ۵۹۲۵۷۳ نفر.

نژاد: مصرى Egyptian – 99.7% و سايرين 0.3%.

قبطى ها Coptic بزرگترین گروه اعراب مصرى است که در میان کل نفوس ۹ فیصد حساب شده اند. قبطى ها باشندگان قدیمی مصر هستند که عقایدشان را حفظ نموده و پیرو عیسویت میباشند. این مردم به زبان عربی سخن میگویند، اما در زمان اجرای مراسم و مناسک دینی خود از زبان قبطی کار میگیرند. (نوبه) مهاجرین سیاه پوست افریقایى هستند که در مناطق جنوبی مصر زنده گی میکنند.

زبان: عربی (رسمی)، انگلیسی و فرانسوی. زبان عربی مصر دارای سه لهجه بزرگ است:

عربی مناطق شمالی، عربی مناطق جنوبی و زبان قاهره. رسانه ها و نظام تعلیمی مصر از لهجه معیاری قاهره کار میگیرند.

رسم الخط: عربی و لاتین.

دین و مذهب: اسلام (سنی) 90%، مسیحیت (ارتودکس قبطی، و غیره مسیحی ها بشمول پیروان پاپ های ارمنی Armenian Apostolic، کاتولیک، مارونیت Maronite، ارتودکس و انگلیکن Englian) 10%

طرز حکومت: جمهوری ریاستی. قانون اساسی مصر در سال ۱۹۲۳ پس از آزادی، در زمان حاکمیت ملک فواد تصویب و نافذ شد. این قانون تا سال ۱۹۵۲ با یک سلسله تغییرات و تعدیلات نافذ بود؛ اما انقلاب سال ۱۹۵۲ موضوع تعدیل در قانون را جدی ساخت که در سال ۱۹۵۶ جامه عمل پوشید.

قانون اساسی نافذه مصر توسط کمیسیون تسوید قانون در ماه دسمبر ۲۰۱۳ نهایی و در همه پرسى ۱۴ – ۱۵ جنوری ۲۰۱۴ تصویب و توسط رییس جمهور وقت توشیح شد.

رییس جمهور فعلی این کشور عبدالفتاح السیسی Abdelfattah ELSISI (تولد: ۱۹ نومبر ۱۹۵۴؛ وظیفه: ۸ جون ۲۰۱۴) و نخست وزیر مصطفی مادبولی Mostafa MADBOULY (تولد: ۲۸ آپریل ۱۹۶۶؛ وظیفه: ۷ جون ۲۰۱۸) میباشند.

رییس جمهور مصر با رای مردم برای ۶ سال انتخاب میگردد و ۳ دوره کار کرده میتواند. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاريخ ۱۲-۱۰ دسمبر سال ۲۰۲۳ صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال ۲۰۲۹ دایر خواهد شد.

نخست وزیر مصر به اساس پیشنهاد رییس جمهور و رأی اعتماد شورای ملی به کار گماشته میشود. وزرای کابینه از سوی نخست وزیر معرفی و توسط شورای ملی تایید میشوند.

پارلمان مصر دارای دو جرگه است: سنا Senate (مجلس شیوخ) ۳۰۰ عضو دارد که ذیلاً انتخاب میشوند: ۱۰۰ نفر از طرف شورا های منطقوی، ۱۰۰ نفر از لست احزاب و ۱۰۰ نفر به انتخاب رییس جمهور که همه ۵ سال کار میکنند و دوم مجلس نماینده گان House of Representative (مجلس النواب) ۵۹۶ عضو دارد که ۴۴۸ آن به تناسب نفوس مناطق از سوی مردم انتخاب میشوند، ۲۸ نفر از سوی رییس جمهور معرفی میشوند و ۱۲۰ سیت به زنان، مسیحی ها و کارگران تعلق میگیرد. انتخابات گذشته مجلس سنای این کشور به تواریخ ۸ و ۹ سپتمبر ۲۰۲۰ و انتخابات مجلس نماینده گان به روزهای ۸ و ۲۴ دسمبر ۲۰۲۰ صورت گرفته و انتخابات آینده در سال ۲۰۲۵ دایر خواهد شد. سن رأی دهی در این کشور ۱۸ سالگی و رأی دهی عام میباشد.

نظام حقوقی مصر بر قوانین مدنی و جزایی دوران ناپلیون و اصول وقت استعمار و اصول اسلامی استوار است. ستره محکمه Supreme Court، عالیترین ارگان قضایی این کشور است صلاحیت تغییر و تفسیر قوانین را نیز بر عهده دارد. مصر بعد ازین سلسله چند محکمه عالی و یک شبکه وسیع محاکم عدلی، جزایی، فامیلی، تجارتی، جنایی، حسابی و نظامی دارد که به دعاوی مردم، دولت و اتباع خارجه رسیده گی نموده و فیصله ها صادر مینماید. احزاب سیاسی:

حزب النور Al-Nour (یونس مخیان Yunis Makhyun)،

حزب دموکراتیک عرب Arab Democratic Nasserist Party (رهبر: آلتحد المصری العربی El Etihad El Masri El Arabi)،
 حزب کانگرس Congress Party (رهبر: عمر المختار صمیدا Omar Al-Mokhtar Semida)،
 حزب محافظه کار Conservative Party (رهبر: آل محافظین El Mohafezin)،
 حزب دموکراتیک صلح Democratic Peace Party (رهبر: احمد فدالی Ahmed Fadaly)،
 حزب جنبش ملی مصری ها Egyptian National Movement Party (رهبر: جنرال روف السعید Gen. Raouf El Sayed)،
 حزب سوسیال دموکراتیک مصری ها Egyptian Social Democratic Party (رهبر: فرید ظاهران Farid Zahran)،
 حزب الگاد El Ghad (رهبر: موسی مصطفی موسی Moussa Mostafa Moussa)،
 الصرح المصری الحور El Serh El Masry El Hor (رهبر: طارق احمد عباس ندیم Tarek Ahmed Abbas Nadim)،
 حزب ملی دموکراتیک National Democratic Party، حزب محمد حسن مبارک رئیس جمهور سابق بود که در حال حاضر غیرقانونی است و رهبر آن به حبس عمری محکوم شده است. گروه های فشار:
 حزب موکراتیک ملی و سایر گروه های اسلامی که دولت آنها را بنیادگرا خطاب میکند، اتحاد های صنفی محصلین، کارگران و سایر گروه ها، جامعه مدنی، طرفداران پان عربیسم، مخالفین صلح در صحرای سینا که بعضاً حملاتی را نیز انجام میدهند، طرفداران حفظ محیط زیست، مدافعین حقوق زنان و حقوق بشری.
 روز آزادی: ۲۸ فیروری (۱۹۲۲ از برتانیای)
 رخصتی ملی: سالروز انقلاب، ۲۳ جولای (۱۹۵۲)
 عضویت در ملل متحد UN: ۲۴ اکتوبر ۱۹۴۵
 عضویت در مجامع جهانی:

ABEDA, AfDB, AFESD, AMF, AU, BSEC (observer), CAEU, CD, CICA, COMESA, D-8, EBRD, FAO, G-15, G-24, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (national committees), ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, LCBC (observer), MIGA, MINURSO, MINUSMA, MONUSCO, NAM, OAPEC, OAS (observer), OIC, OIF, OSCE (partner), PCA, UN, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNISFA, UNMISS, UNOCI, UNRWA, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO.

بیرق ملی: سه پارچه افقی مساوی. بالا سرخ، میانه سفید و پایین سیاه. نشان ملی مصر در قسمت وسطی پارچه سفید و کل بیرق موقعیت دارد.
 سرود ملی: سرود ملی مصر (بلدی، بلدی، بلدی) (کشور من – My Home Land) نام دارد که شعر آن را یونس القادی و موزیک آن را سید درویش در سال ۱۹۷۹ ترتیب و تنظیم نموده اند.
 معاهده صلح کمپ دیوید در مصر و اسرائیل امضا و زمامداران وقت مصر تصمیم گرفتند تا سرود ملی این کشور را اندکی نرم و ملایم سازند. سال ۱۹۷۹ قبل از آن سرود مصر ملی رنگ و بوی جنگی و نظامی داشت و مانند مارش عسکری بود.

نشان ملی: عقاب طلایی Golden Eagle.